

СТАНОВИЩЕ

От д-р Даниела Севдалинова Дончева – доцент в ЮФ на
ПУ „Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на научна степен „Доктор на науките“ по
професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Административно право и административен процес“

Автор: *Дарина Пеева Зиновиева, професор, доктор, ПУ „П. Хилендарски“*

Тема на дисертационния труд: *„Тълкуване в публичното право“*

1. **Общо представяне на процедурата и дисертанта.**

Със Заповед РД-21-1958/12.11.2024 на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ съм определена за член на научно жури по защита на дисертационен труд, представен от проф. д-р Дарина Пеева Зиновиева за участие в процедура за присъждане на научна степен „Доктор на науките“, обявена от Катедра „Публичноправни науки“ на Юридическия факултет на ПУ.

Проф. д-р Дарина Зиновиева е учен, посветил цялата си изследователска работа на административното право и процес, обичан и вдъхновяващ преподавател по тези дисциплини на поколения юристи. Тя е от преподавателите, основали и утвърдили Юридическия факултет на Пловдивския университет като образователно средище, обучаващо отлично подготвени юристи, които имат добра професионална реализация в конкуретните условия на динамично променящата се социална и професионална среда. Проф. д-р Дарина Зиновиева е декан на юридическия факултет с мандат 2011-2015 година, през което време се наложи като стабилен и модерен факултет с грижа и визия към студентите и преподавателите. По инициатива и с подкрепа на проф. Зиновиева в ЮФ беше създадена Студентската юридическа научна академия, специализираното юридическо он лайн списание „Студия юрис“, които вече имат своята повече от десет годишна история и продължават да привличат множество участници – студенти и автори на научни разработки с висока стойност.

Проф. Зиновиева е в основата на създаването и въвеждане на изучаването на дисциплината "Медицинско право" в България. Като безспорен учен и експерт е била член на Консултативния съвет по законодателство към 44-то Народно събрание, член на Правния съвет на Президента на Република България и юридически консултант на Министъра на здравеопазването, арбитър е в Търговски арбитражен съд на НЮФ.

Дисертантът е автор е на близо сто научни публикации у нас и в чужбина, член е на редакционните колегии на Годишника на Пловдивския университет, на сп. „Медицинско право и здравеопазване“, на сп. „Норма“, на сп. „Бизнес и право“ и др.

2. Актуалност на тематиката.

Дисертационният труд е с обем от 414 страници, като съдържанието е структурирано във Въведение, изложение, което е разделено на три части и заключение. Библиографията, която авторът е използвал се състои от 130 заглавия научна литература, направени са 508 бележки под линия, изследвани са 120 източника на съдебна практика.

Темата на дисертационния труд е изключително актуална и значима, защото касае едновременно и нормотворчеството, и правоприлагането. В българската правна литература до момента не е правен анализ на тълкувателната дейност, извършвана от различни органи и това е първото такова изследване, което проучва поставените въпроси и проблеми, касаещи тълкувателната дейност в публичното право, дава предложения за решаването им, като прави релевантни правни изводи.

Дисертационният труд се характеризира със задълбочен подход при анализа на материята, използвани се различни методи на изследване, чрез които се постигат целите и задачите на изследването. В труда няма данни за плагиатство.

Авторът е очертал във Въведението на изследването си неговия предмет - спецификите, които се проявяват при прилагането на материалните и процесуалните норми в публичноправните отрасли.

В Първата част са разгледани въпросите, свързани с тълкуването на материалноправните норми в публичното право. Анализирани са различията при тълкуването на административноправни норми и нормите на конституционното, данъчното, финансовото и наказателното право, обърнато е внимание на тълкуването на правото на ЕС и на международното право, направени са изводи за междуотрасловите специфики на тълкуването.

Втората част изследва процесуалните специфики на тълкуването в националното, европейското и международното право. Изследани са въпросите за косвения правораздавателен контрол и тълкуването, тълкуването на тълкувателните актове на съдилищата, изключително съществен е анализът на тълкуването на изключването от оспорване на административен акт, което е предвидено в чл. 120, ал. 2 от Конституцията на РБ. Разгледана е тълкувателната дейност на Конституционния съд, тълкуването на ЕКПЧ, обърнато е внимание на правните основания за отмяна на акт на институция или органи на ЕС и тълкуването на отговорността на държавата и общините според националното право и според правото на ЕС, анализирана е правната сила на преюдициалните запитвания.

Третата част е посветена на анализ на историческите аспекти на развитието на тълкувателната дейност в публичното право, като са обособени две части с оглед двата исторически периода – преди и след присъединяването на РБ към ЕС. Много интересно и значимо е изследването, обособено в самостоятелен раздел, разглеждащо предизвикателствата пред бъдещото развитие на електронното правосъдие и тълкувателната дейност.

Заклучението обобщава направените в труда изводи.

3. Познаване на проблема и приносни моменти.

Дисертационният труд заслужава категорична положителна оценка, тъй като обхванато анализира темата, на която е посветен, като се посочват теоретичните и практически проблеми и се посочват възможности за решаването и преодоляването им. В изследването изключително добре се представят съществуващи теоретични модели, които се свързват със съвременната правна действителност. Дисертационният труд отразява основните авторски качества, които характеризират всичките ѝ научни разработки, цялата ѝ работа, но бележат по специален начин и настоящото изследване – задълбоченост, аналитичност и коректност както за общото, така и в детайла. Нищо в съдържанието на дисертационния труд не е включено самоцелно, нито един въпрос от значение за темата не е подминат без да бъде изследван, няма ред, в който да не личи авторската позиция и присъщия ѝ деликатен, но уверен стил.

Постигнати са необходимите за дисертационен труд резултати. Това се подкрепя от конкретни приносни моменти в труда, които касаят научна новост и обогатяване на знанията по темата.

Приносно значение на труда е сравнителният анализ на тълкувателните специфики на административното право и процес и тълкуването в други клонове на публичното право и определяне на методи на тълкуване в различните отрасли.

Важни са изводите, относно реализиране на административното наказване при бланкетни норми, тълкуване производството и статута на Европейската прокуратура, тълкуване при наслагване на ПАМ, на административно наказание и наказание за престъпление при едно и също деяние.

Споделям предложението на автора за оптимизиране на уредбата на принудителните административни мерки в ЗАНН, за да се преодолеят проблемите в правоприлагането; също предложението за усъвършенстване на нормотворчеството чрез въвеждане на допълнителен контрол върху проекта на нормативен акт, който да се осъществява от нарочно създадена организационна част от административния орган или в Народното събрание; въвеждането на примерни критерии, които в кумулация да се прилагат при определяне на нормативния или ненормативния характер на актовете, защото тези критерии биха помогнали на административните органи, съдилщата и законодателя; добавяне на изрична разпоредба в чл. 99 АПК, като основание за възобновяване на производствата по издаване на административни актове със съдържание „при нарушение на чл. 54, ал. 1, т. 4 АПК, когато с решение на КС е отменен приложението закон“.

4. Преценка на публикациите на дисертанта.

Дисертантът е представил петнадесет публикации по темата на дисертационния труд. Това са доклади от научни конференции и статии в специализирани издания.

5. Автореферат.

Авторефератът е изготвен съгласно нормативните изисквания за форма и съдържание и коректно отразява основните постановки на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Дисертационният труд „Тълкуване в публичното право“ на проф. д-р Дарина Пеева Зиновиева съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за дисертационния труд, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди научна степен „доктор на науките“ на Дарина Пеева Зиновиева по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право, научна специалност „Административно право и административен процес“.

15.01.2025 г.

Доц. д-р Даниела Дончева: .....